

Project Vernieuwing Speeltuinen Arnhemse Stadsboerderijen

Stichting Natuurcentrum Arnhem

'Partner in Duurzaamheid'

Ruitenberglaan 4
6828 CC Arnhem
026-7029000

www.natuurcentrumarnhem.nl
info@natuurcentrumarnhem.nl
Kvk nummer: 66834295
IBAN: NL79TRIO0338442189

Contactpersoon: Monique Verstraten
Email: Monique.Verstraten@NatuurcentrumArnhem.nl

1. Samenvatting

Een Samenspeeltuin voor álle kinderen

Stichting Natuurcentrum Arnhem speelt een essentiële rol in de stad als het gaat om het bewustmaken van mensen over het belang van de natuur en hun eigen rol bij het behoud ervan. Met trots beheren we twee prachtige biologische stadsboerderijen: Stadsboerderij Presikhaaf in Arnhem-Noord en Stadsboerderij de Korenmaat in Arnhem-Zuid.

Onze publieksboerderijen zijn een levendige ontmoetingsplaats, waar jaarlijks honderdduizenden stadsgenoten samenkomen om te leren en te ontdekken over de natuur en het leven op de boerderij.

Vernieuwen speeltuinen

De speeltuinen op onze boerderijen zijn geliefd bij zowel kinderen als volwassenen en een populaire plek in de buurt. Helaas zijn de speeltuinen sterk verouderd en dringend aan vervanging toe. Daarnaast voldoen de huidige speelweides niet aan de toegankelijkheidsnormen voor minder valide kinderen. Hierdoor missen zij kansen om op onze boerderijen volop mee te doen en plezier te beleven.

Onze wens is om de oude speeltuinen om te vormen tot veilige, natuurlijke, duurzame en inspirerende speelplekken, waar kinderen, met of zonder beperking, eindeloos kunnen samenspelen in het groen en buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten.

Verzoek om financiële ondersteuning

Samen met kinderen met een beperking hebben we een inclusief en avontuurlijk ontwerp gemaakt en staan we klaar om de speeltuinen snel te vernieuwen.

Echter, we willen de hele ondergrond vervangen om zo de toegankelijkheid te verbeteren. Dit is essentieel voor het verbeteren van de speeltuinen, maar de kosten zijn daarom veel hoger dan waar we voor gespaard hebben.

Uiteraard draagt de gemeente ook bij met een substantieel bedrag. Echter, samen met ons spaargeld is dit nog steeds niet genoeg om de speeltuin aan te passen, zoals we dit wensen.

Daarom kunnen we dit alleen met behulp van subsidies en fondsen. Met de steun van uw fonds richten wij twee bijzondere speelplekken in, waar kinderen elke dag (gratis) terecht kunnen om te spelen, te leren van elkaar en de natuur en te ontdekken wat ze allemaal kunnen!

Foto: Kinderen testen de speeltuin op toegankelijkheid en veiligheid

2. Stichting Natuurcentrum Arnhem

Stichting Natuurcentrum Arnhem vierde met trots haar 60-jarig jubileum in 2022. Onze missie is om mensen bewust te maken van het belang van de natuur en hun eigen rol daarin.

Hieraan werken we vanuit twee belangrijke pijlers. Ten eerste coördineren we natuur- en milieuonderwijs in Arnhem, waarbij álle basisscholen in de stad Arnhem gebruikmaken van ons lesaanbod. Ten tweede beheren we drie publiekslocaties, namelijk twee stadsboerderijen - de Korenmaat en Presikhaaf - en bezoekerscentrum Molenplaats Sonsbeek. Hier kunnen mensen van alle leeftijden de natuur ontdekken en in het geval van de stadsboerderijen, spelen en leren over het boerderijleven en de herkomst van ons voedsel.

Samen met ons team van professionals, vrijwilligers en mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt (respectievelijk 30 en 165 mensen), werken we enthousiast aan het realiseren van onze missie. Voor een compleet overzicht van onze activiteiten verwijzen we graag naar onze website en jaarverslag op www.natuurcentrumarnhem.nl

3. Aanleiding en achtergrond

De twee speelweiden van onze stadsboerderijen zijn ruim 15 jaar oud en dringend aan vernieuwing toe. We streven naar een meer natuurlijke, duurzame en inclusieve omgeving voor kinderen van 0-

10 jaar oud, waarin hun fantasie gestimuleerd wordt en ze al spelenderwijs hun vaardigheden kunnen ontwikkelen. We willen hen de vrijheid geven om te ontdekken en te spelen in een veilige omgeving die meer aansluit bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen.

Stadsboerderij Presikhaaf is gelegen in de wijk Presikhaaf. Armoede is in deze wijk een probleem en de sociale verbinding in de wijk is te laag. Bewoners ervaren een wijk waar het onveilig is voor kinderen om buiten te spelen door verkeer, water en afval op straat. De stadsboerderij heeft dus een belangrijke functie in de wijk om juist de verbindingen aan te gaan en veilig te kunnen spelen in het groen.

Stadsboerderij de Korenmaat ligt in de wijk Rijkerswoerd. In het wijkprogramma staat beschreven dat er meer behoefte is aan meer groen en een plek om te ontmoeten. De boerderij is een belangrijke plek in de wijk, waar dat in ieder geval goed geregeld is, staat ook in het programma, en heeft daarmee ook een belangrijke functie in de wijk.

4. Doelgroep

Het gaat in dit plan specifiek om kinderen van 0-10 jaar oud, met en zonder een (verstandelijke of lichamelijke) beperking. Voor oudere kinderen, vanaf 10 jaar, zijn al avontuurlijke speelplekken zoals een speelmoeras (Stadsboerderij de Korenmaat) en een speelbos (Stadsboerderij Presikhaaf) gecreëerd.

De kinderen komen uiteraard uit de wijk, maar alle kinderen uit de hele stad weten onze boerderijen te vinden. En zelfs uit omliggende gemeente komen de kinderen graag bij ons spelen.

5. Doelstellingen

De nieuwe speelweiden zullen een impact hebben op verschillende aspecten. Onderstaande unieke kenmerken en voordelen zullen bijdragen aan onze beoogde doelstellingen.

- **Educatie:** De educatieve elementen stellen de kinderen in staat te leren en te groeien tijdens het spelen.
- **Gezondheid en welzijn:** De speelweides dragen bij aan de fysieke activiteit, gezondheid en dus welzijn van de kinderen.
- **Inclusie:** De speelvoorzieningen stimuleren het samen spelen van kinderen met en zonder een beperking. En uiteraard ook met hun (groot)ouders met een eventuele beperking.
- **Toegankelijkheid:** Kinderen met verschillende fysieke en cognitieve mogelijkheden kunnen hier spelen.
- **Veiligheid:** Door het gebruik van gecertificeerde materialen en het naleven van veiligheidsnormen creëren wij een veilige omgeving.
- **Groen:** De speelweiden zijn een groene verblijfsplek, waarbij ook op hete dagen in de schaduw buiten gespeeld kan worden. En een groene omgeving draagt ook (onbewust) bij aan het welzijn van de bezoekers.
- **Milieubewust en duurzaamheid:** We maken zoveel mogelijk gebruik van milieuvriendelijke, natuurlijke materialen (zowel qua productiemethode als qua levensduur). Daarnaast is er aandacht voor energie-efficiëntie en waterbesparing.
- **Creativiteit en verbeeldingskracht:** De speelaanleidingen prikkelen de fantasie en zintuigen van de kinderen waardoor creativiteit en verbeeldingskracht van kinderen worden gestimuleerd.

- **Ontmoeting:** De speelweide fungeert niet alleen als een toegankelijke ontmoetingsplek voor kinderen en families, maar dient ook als krachtig middel dat bijdraagt aan sociale interactie en het versterken van de gemeenschapsbanden.

Toelichting:

Het van jongs af aan samen spelen met andere kinderen is van onschatbare waarde. In een speeltuin worden kinderen gestimuleerd om zich motorisch, zintuiglijk, sociaal en communicatief te ontwikkelen, terwijl ze onbewust ontdekken 'wat kan ik al wel' en 'wat kan ik nog proberen en leren'. Het is daarbij belangrijk dat kinderen in contact komen met vriendjes die op hen lijken, maar juist ook met kinderen die anders zijn of doen.

Om dit te realiseren, streven we ernaar zowel de speelweiden als de verschillende speelvoorzieningen goed bereikbaar en toegankelijk te maken voor minder valide kinderen. Op dit moment zijn de speelweiden niet toegankelijk, terwijl de stadsboerderijen wel rolstoeltoegankelijk zijn. Daarom heeft dit voor ons prioriteit.

We willen dit bereiken door niet alleen speelobjecten zoals glijbanen en schommels toe te voegen, maar ook veel speelaanleidingen te creëren. Speelaanleidingen zijn natuurlijke elementen zoals boomstammen, keien of takken, waarmee kinderen worden uitgedaagd om hun creativiteit en fantasie te gebruiken. Daarnaast streven we naar een groenere omgeving door onder andere bomen en struiken te planten waardoor er ook meer schaduw ontstaat en de speelweiden aantrekkelijker worden als verblijfsplek.

6. Op te leveren resultaat

Eind 2025 zijn er twee prachtige speelweiden gerealiseerd. Deze speelweiden bieden een natuurlijke, veilige en plezierige omgeving. Honderden kinderen, zowel met als zonder een beperking, kunnen zich hier fysiek en sociaal ontwikkelen en spelenderwijs leren van alles wat de natuur te bieden heeft.

7. Ontwerp

Wij streven ernaar dat op onze locaties geen enkel kind aan de zijlijn hoeft te staan! Streven is dan ook een ontwerp te maken waardoor inclusiviteit en plezier voorop staan. Dit is wat we hebben gedaan:

Wie kunnen ons dat beter vertellen dan de kinderen zelf. Daarom hebben we kinderen met en zonder een handicap gevraagd mee te denken.

- ✓ Kinderen met een beperking hebben onze speeltuinen getest. Hieruit kwamen waardevolle inzichten naar voren, zoals het belang van goeie ondergronden en nog meer toegankelijkheid voor kinderen in rolstoelen. Hun waardevolle feedback, waaronder een vlonder over de zandbak waardoor kinderen met een rolstoel samen met andere kinderen met zand kunnen spelen, is opgenomen in het ontwerp.
- ✓ Daarnaast hebben we ons verdiept in beschikbare informatie, zoals de websites Speeltuinbende.nl en Samenspeelnetwerk.nl. Hierbij hebben we ons laten inspireren door de 100-70-50-regel:
 - Iedereen is 100% welkom.
 - 70% van de speelaanleidingen is bereikbaar voor iedereen.
 - 50% van de speelaanleidingen is bespeelbaar voor ieder kind en stimuleert ontmoeting en samen spelen.

Op basis van bovenstaande bevindingen hebben we, in samenwerking met speeltoestellenleverancier *Speelmaatje*, een ontwerp ontwikkeld. Daarbij is speciale aandacht besteed aan groen, natuurlijk spelen en duurzame materialen. Het resultaat is een schitterend avontuurlijk ontwerp dat kinderen van alle achtergronden en met verschillende capaciteiten samen laat spelen en vooral genieten.

7.1 Ontwerp Speelweide Stadsboerderij de Korenmaat

Ontwerp speelzone

**Stadsboerderij
de Korenmaat**

Arnhem

Speelinrichting

1. Nestschommel
2. Robinia bank
3. Duoschommel/zitschommel
4. Veldkeien
5. Safari Tour
6. Brede glijbaan +2,0m
7. Stammentrap met leuning
8. V-brug met fijnmazig net
9. Apenbos
10. Stammentrap met leuning
11. Vergrootglas
12. Hobbels
13. Xylofoon met palen
14. Tegelmurtjes
15. Wilgentunnel
16. Insectenhotel
17. Klimwand
18. Verstopwandje
19. Speelcombinatie
20. Picknicktafels

© ontwerp speelzone Stadsboerderij de Korenmaat, Nijmegen - April 2023 - Versie 2

if @speelmaatje.nl | t 03 2 116 798 | Speelmaatje B.V. | www.speelmaatje.nl

Bijzondere aandachtspunten ter bevordering van samenspelen

- In dit ontwerp is aan de achterkant van de speeltuin een rustig, prikkelarm plekje ingericht.
- Het hoofdpad is volledig toegankelijk gemaakt voor mindervalide kinderen. 70% van alle speelaanleidingen is voor hen bereikbaar waaronder:
 - Vergrootglas
 - Zwerfkeien
 - Spelwand
 - Wilgentunnel
 - Vlonderpad
 - Speelgroen (takken, boomstammen, fruitstruiken etc.)

Toegankelijke toestellen:

- Zandbank. Bereikbaar via een vlonder over het zand. Boven op de loopbrug kunnen kinderen samen spelen met zand met kinderen op de grond.
- Duoschommel, waarvan 1 schommel met een zitje.

- Safaritour. Aan de onderkant van dit grote houten speeltoestel met glijbaan is een extra speelaanleiding toegevoegd voor mindervalide kinderen.

7.2 Ontwerp Speelweide Stadsboerderij Presikhaaf

Ontwerp speelzone

Stadsboerderij Presikhaaf

Arnhem

Speelinrichting

1. Robinia brug
2. Veldkeien
3. Insectenhotel
4. Vergrootglas
5. Tipitunnel
6. Eiken zitstam
7. Hobbels
8. Balanceerparcours
9. Vlonderpad
10. Zandtafel
11. Koekjesfabriek
12. Spreekbuis
13. Duoschommel
14. Kruipbuis
15. Taludglijbaan
16. Stam met inkepingen en vasthoudtouw
17. Speelhuis
18. Xylofoon
19. Nestschommel

Zo snel mogelijk van de kabelbaan

Goed bereikbare paden door de natuur.

Samen spelen met zand.

Schommelen

Chilleplekjes verspreid over de speelplek

Natuurlijke speelheuvel met glijbaan, trap en kruipbuis

Bestaande bomen

Groot speelhuis met stoere glijbaan

© 2013 Speelmaat B.V. | www.speelmaat.nl

Bijzondere aandachtspunten ter bevordering van samenspielen.

- Het hoofdpad is volledig toegankelijk gemaakt voor mindervalide kinderen. Daarbij is 70% van alle speelaanleidingen voor hen bereikbaar waaronder een tipitunnel, een weegschaal en een spreekbuis. En natuurlijk speelgroen (takken, boomstammen, fruitstruiken etc.)
- De groene talud is aan een kant minder steil gemaakt, waardoor deze ook beklimbaar is voor minder valide kinderen.

Toegankelijke toestellen:

- Koekjesfabriek. Bereikbaar via een vlonderpad over het zand. Boven op de loopbrug kunnen kinderen samen spelen met zand met kinderen op de grond.
- Duoschommel, waarvan 1 schommel met een zitje
- Speelhuis. Aan de onderkant van dit grote houten speeltoestel met glijbaan is een extra speelaanleiding toegevoegd voor mindervalide kinderen.

NB: Van beide ontwerpen is het uitgebreide ontwerpplan op aanvraag beschikbaar.

8. Randvoorwaarden voor de uitvoering van het project

Voor de realisatie van de speelweiden zijn een aantal randvoorwaarden van toepassing.

1. Behouden en herstellen van historisch karakter
2. Toepassen van Cradle to Cradle waar mogelijk.
3. De kinderen betrekken gedurende het hele project.
4. Veiligheid; het is essentieel dat de speeltoestellen voldoen aan de geldende veiligheidsnormen.
5. Toegankelijkheid; het is belangrijk dat de speelweiden toegankelijk is voor kinderen met verschillende fysieke vaardigheden.
6. Onderhoud; er moet voldoende ruimte zijn om de speeltoestellen te inspecteren, schoon te maken en eventuele reparaties uit te voeren.
7. Natuurlijke omgeving; het is wenselijk om de speelweiden te integreren in de natuurlijke omgeving en rekening te houden met bestaande flora en fauna.
8. Inzetten van subsidiemogelijkheden en de eisen die daaraan verbonden zijn
9. Voldoen aan de reglementen en vergunningen
10. Het ontwerp moet rekening houden met omgevingsgeluiden

9. Faseringen en Planning

Stadsboerderij de Korenmaat

Voor Stadsboerderij de Korenmaat is het grondwerk gedaan. In april zal het pad aangelegd worden en kan het gras en het andere groen nog wat meer groeien voordat de kinderen er overeen mogen.

De tweede fase van de verbetering hangt af van het ontvangen van sponsoring en donaties.

Stadsboerderij Presikhaaf

- **Q3 en 4 2024:** start grondwerk Stadsboerderij Presikhaaf

- **2024 / 2025:** ondertussen gefaseerd overige speelaanleidingen vervangen en hergebruik bestaande speeltoestellen, afhankelijk van beschikbaar budget.

10. Financiën

BEGROTING EN DEKKINGSPLAN SPEELWEIDEN		
BEGROTING	Presikhaaf	Korenmaat
Aannemer grondwerk	€ 12.000,00	€ 36.000,00
Groen	€ 6.000,00	€ 10.000,00
Speeltoestellen en - aanleidingen	€ 75.390,00	€ 109.540,00
Projectkosten	€ 2.100,-	€ 2.100,-
Totaal inclusief BTW	€ 115.542,90	€ 190.744,40
<i>Btw</i>	<i>€ 20.052,90</i>	<i>€ 33.104,40</i>
TOTAAL (excl BTW)	€ 95.490,00	€ 157.640,00
DEKKING	Presikhaaf	Korenmaat
Eigen bijdrage	€ 15.000,00	€ 15.000,00
Samenspeelfonds	€ -	€ 50.000,00
Dullert Stichting (verwacht)	€ 30.000,00	€ -

Gemeente (aangevraagd)	€ 20.000,00	€ 20.000,00
Donatie (tot nu toe)	€ 5.500,00	€ 7.500,00
<i>Nog te werven</i>	<i>€ 24.990,00</i>	<i>€ 65.140,00</i>
TOTAAL	€ 95.490,00	€ 157.640,00

De verwachte totale kosten van het project voor het realiseren van beide speelweides bedragen circa 250.000 euro. Een deel daarvan, 12%, kan gefinancierd worden door Natuurcentrum Arnhem zelf. Voor het overige deel zijn we afhankelijk van subsidies, fondsen en sponsors.

11. Sponsoring

Inmiddels zijn we begonnen met een publiekscampagne en druppelen de positieve reacties en donaties binnen. De gemeente en een fonds hebben al toegezegd ons te steunen met een significante bedrag. Dat zijn natuurlijk fantastische steunbetuigingen maar we zijn er nog niet.

Elke bijdrage, groot of klein, is dan ook meer dan welkom. Bovendien staan we open voor uw ideeën en denken we graag mee over manieren om uw bedrijf of organisatie zichtbaar te maken binnen ons project. Aarzel niet om contact met ons op te nemen als u vragen heeft over de mogelijkheden voor sponsoring.

Samen kunnen we dit project tot een succes maken en een positieve impact hebben op het leven van vele kinderen.

Hartelijk bedankt!

